

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lovi de-o potrivă în Iordanul parazitar și în România necinstit
și înstrăinat.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plăgari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — Lei 200
Pentru Instit. și fabrici — Lei 500

Consfătuirea dela Iași a fruntașilor L. A. N. C.

In ziua de 14 Septembrie 1929, în locuința d-lui prof. A. C. Cuza și sub președinția sa, a avut loc o consfătuire generală a tuturor președinților de județe și a altor fruntași însemnați, asupra tuturor problemelor la ordinea zilei ale țării și neamului românesc.

Au fost prezenti aproape toți șefii de organizații județene din țară, cei mai mulți personal și puțini prin delegație.

D-nul Prof. univ. Dr. N. Paulescu, din București și d-nul Prof. univ. I. C. Cătuneanu din Cluj, au trimis delegați.

GUVERNAREA L. A. N. C.

Consfătuirea a fost deschisă de către Președintele suprem, dr. prof. A. C. Cuza, care la discuția generală, demonstrând nevoie ce simte astăzi țara de o schimbare radicală a sistemului de guvernământ, a arătat că o guvernare a L. A. N. C. nu numai că este foarte posibilă și încă pe cât de curând, dar o asemenea guvernare este imperios cerută de împrejurările de față și nevoie de viață ale națiunii, cari nu mai pot îngădui întârziere. Pentru eventualitatea unei asemenea guvernări, prietenii mișcării noastre pot să fie liniștiți, căci L. A. N. C. are destul oameni, atât înăuntru cadrelor organizației sale, cât și în afară printre aceia cari formează cea ce noi numim de pe acuma *Inaltul Consiliu de Apărare Națională*, care va lua ființă în scurt timp; dispunând astfel de destui oameni linișniți și patrioți, în tot cazul mult mai pricepuți de căt pretinsele competențe ale guvernelor de partid, cari au dus țara de răpă.

Se înțelege însă dela sine că L. A. N. C. nu va fi chemat la guvern de actuala alcătuire poli-

tică bazată pe sistemul partidelor amestecate cu jidani. *Poporul trebuie să-și impună voia*, indicând Coroanei preferința sa pentru L. A. N. C. Si când aceasta se va întâmpla, L. A. N. C. va guverna fără parlament, adică fără vorbărie și cheltuielă zădarnică, ci numai prin *decrete-legi*.

NOILE ORGANIZAȚII INSELĂTOARE

A doua chestiune discutată a fost aceia a noilor organizații politice, ca *Liga agrară* a d-lui Garoflid și *Liga Vlad Tepeș* a d-lui Gr. Filipescu, cari s-au întemeiat de curând și cari sunt o doavă că lumea s'a săturat de guvernarea partidelor. Dar oamenii cari au întemeiat aceste noi alcătuiri politice nu sunt de bună credință, ci urmăresc numai puterea pentru ei, neavând un program bine lămurit și care să aducă leacul cerut de toate suferințele de azi ale țării și nației române; și pentru a însela mulțimea s'au botezat și ele „*Ligă*”, pentru că lumea care susține azi mișcarea mănuitoare a L. A. N. C. să se rătăcească cumva.

Este de datoria fruntașilor noștri a lămuri lumea din timp pentru că să nu mai fie putință de confuziune s'au înșelăciune. Atât Liga Agrară, care este un program fără organizație; cât și Liga Vlad Tepeș, care este o organizație fără program, merg cu jidani ca și partidele și deci firma ce și-au luat este mincinoasă.

IMPACARE CU D-L IORGA?

S'a discutat înainte de a se intra în ordinea de zi și zvonul unei posibile împăcări între d-nii Iorga și Cuza.

Zvonul a pornit de la un schimb de gentile ce a avut loc astăzi între foștili prieteni, cu oca-

zia oferirii d-lui prof. Iorga de către d-l prof. Cuza a volumului uititei ediții a lucrării sale „*Despre Poporă*“. Cu această ocazie, prietenii comuni din anturajul d-lui Iorga, au căutat să-l sondeze dacă n'ar fi cazul să se implice politic este cu d-l Cuza.

Răspunsul a fost de natură să arate că d-l Iorga este tot... d-l Iorga, iar d-l Cuza nu poate fi altfel decât aşa cum a fost o viață întreagă.

Totuș din această restabilire de raporturi personale, se poate spera pentru viitor o acțiune paralelă în anumite momente politice.

Atât și nimic mai mult.

ORDINEA DE ZI

Intrându-se în ordinea de zi, după largi și frumoase discuții, la cari au luat parte toți cei prezenti, s'a hotărât.

1. Intensificarea propagandei scrise și orale.

Județele vor porni o campanie de întruniri locale, cari vor pregăti lumea în vederea chestiunilor la ordinea zilei, arătându-se lămurit doctrina și programul L. A. N. C.

Gazetele locale vor fi scoase regulat și se va pune cea mai mare stăruință pentru că lumea centrală: „*Apărarea Națională*“ de la Iași, și „*Infrățirea Românească*“ de la Ciuj să fie sprințite căt mai temeinic și să patrundă până în cele mai depărtate sate: de asemenea și „*Călduza bunilor Români*“, cu programul L. A. N. C.

Totodată s'a hotărât tipărirea unui *Calendar* al L. A. N. C. pe 1930 în foit căt mai numeroase.

2. Completarea Organizațiilor acolo unde nu sunt bine și armonioase.

3. În privința Băncilor, consfătuirea a hotărât: L. A. N. C. va promova formarea de Bănci în spiritul doctrinei de apărare

națională și creștină, fără însă că ea însăși să ia parte la conducerea lor.

4. Alegările Comunale și Partiale. La eventualele alegeri partiale se va sustine candidatura d-lui prof. A. C. Cuza, iar în privința alegerilor comunale candidarea L. A. N. C. este lăsată la libera hotărâre a președinților de organizații.

5. În privința Relațiilor Externe. Se ia cu entuziasm cunoștință că s'a format:

„Federatia Internațională a Studențimii antisemite“ compusă din Români, Unguri, Bulgari, Austriaci, Germani și Poloni, cu sediul în București, și cu hotărârea de a se ține un Congres antisemit mondial, dacă se va putea chiar în anul 1930.

6. Inaltul Consiliu de Apărare Națională va lua ființă înafară de cadrele L. A. N. C., format dintre conducătorii superioiri ai nației din Biserică, Armată, Invățământ, Administrație și Justiție, de acei oameni cari sunt bine cunoscuți pentru sentimentele lor de înalt patriotism și luminată înțelegere a primejdiei jidovești sub toate laturile ei.

Acest înalt for va lua ființă fără nici o legătură formală, ci numai prin concursul tacit, la care se va ajunge prin silințele tuturor fruntașilor L. A. N. C., lucrând spre acest scop prin intervențiuni particulare și prin denunțarea publică a celor cari nu-și fac datoria.

7. D-l Președinte suprem va redacta un Manifest către Români, care va arăta situația creiată prin guvernarea partidelor și remedii propuse de L. A. N. C.

Consfătuirea s'a terminat seara târziu după o zi întreagă de muncă laborioasă, în cele mai bune dispoziții ale participanților, și fără banchetul nelipsit la întruniriile fie ele căt de mici ale partidelor.

Coresp

Clasele sociale și Partidele Politice.

(Continuare)

de: Romulus Damian

mișcări politice-sociale ce, mai devreme sau mai târziu, duc la acute frâmantări sociale, la turburarea linștei sufletelor cetățenilor și apoi dincolo de socialism,... la prăbușire.

Din acest haos desprindem faptul că atât individualismul cât și fraza „principiul comunităței“ vor inceta lupta numai după ce vor fi pusă mâna pe cîrmulrea Statului. Totodată rezultă că spiritul comunităței încă nu știe aprecia valoarea persoanelor care lucrează pentru binele, prosperarea și fericeala sa, și că tendințele de îndrepătare „etice sociale“ sunt lesne înălțătură de preferințele de a îmbrățișa imoralitatea.

Cu toate aceste însă, persoanele aci își vor vedea, mai curând decât se așteaptă, munca lor nobilă încoronată de succes. Căci respingerea vîtrigă de azi a muncii lor nu poate fi considerată ca subjugare trainică, ci numai ca un produs artificial și temporal al evoluției sociale-economice. Cu căt lupta lor e azi mai grea, cu atât mai roditoare e măine sămânța pe care o samănă în grosul straturilor sociale pe care le va stăpâni pe deplin și poate pentru totdeauna întrucât, avizatul strat social, țărănimă, massa mare compactă, formează majoritatea comunităței sociale, cu toate bogatele și vastele sale aptitudini și însușiri vrednice de toate atențile cultivate.

Bine înțeles că aci nu e, nici că poate fi, vorbă de partidele politice,

sau de politicianii cari profesă demagogism la sate și teorie la orașe, în lipsă de realism, de practică și de concretism în materie de politică de Stat.

Cum însă la noi în împrejurările de față în realitate să întâmple întocmai astfel, e firesc dacă avem înlloc de adevărați deputați, traficanți de mandate, intermediari de toate categoriile și înloc de o politică rațional-practică de Stat, două directive de politică: „Politica de teorie experimentală, și Politica de afaceri comerciale“. Nu discutăm aci nici compunerea nici structura, ci produsul și faptele pe care zilnic le vedem hărțuindu-se într-o luptă dureroasă pentru popor și rușinoasă pentru țară. Si cum lupta aceasta nu se poate da fără spinarea și stoma-

Trebue pedeapsa cu moarte.

Cea mai mare parte din lumea de azi, cu o muncă cât mai puțină sau de loc, vrea să se învățească cât mai mult și cât mai repede chiar și numai într'o singură noapte.

Din cauza aceasta, unde te întorci, unde auzi, unde citești, nu vezi altceva decât hoții, tâlhării, înșelătorii, spargeri și tot ce mintea omului bolnav poate născoci, numai și numai să facă lux, să aibă palate și să se plimbe cu automobile.

Toate gazetele se întrec în a ne aduce vesti despre bandele de hoți, cari ies la drumul mare și cu sila dusă până la vărsarea de sânge și cu omor, jefuesc pe bieții oameni ce cu trudă multă își strâng „banii albi pe zile negre”.

In toate părțile spargeri cu fururi, care mai de care mai îndrăznește de te face să-ți stea mintea în loc.

Nu te mai poți mira îndeajuns de câte feluri de înșelătorii sunt născocite numai ca să se ia ce nu este a lui.

In mai toate birourile statului dela cele mai mici, la cele mai mari, funcționari hoții, cari prin nesocotirea avutului tuturor, caută să se învățească pe ei, de pe spatele mulțimii.

Contrabande făcute cu ajutorul oamenilor ce au mare trecere în partidele politice.

Judecătorii și procurorii nu mai joesc cu judecarea celor prinși, pentru legile noastre bune și îngăduitoare, să-i lase pe picior liber, pețru a fura din nou, în alt chip.

Sunt semne rele.

Așa a fost în Rusia înainte de venirea prăpădului. Pe hârtie erau drumuri de fier de mii de chilometri, cu trenuri, mașini, gări și funcționari, pentru care oamenii dela cărmă luau banii, deși la fața locului nu erau nici drumuri cât de proaste, pentru căruțe.

Din pricina hoților, a ajuns țara cea mai mare și bogată din lume un mormânt acoperit de cenușă, scrum și jale.

Aceste sunt semnele înmormântării ca popor și țară.

cul poporului, evident că ea nu numai că e produsul tuturor contrazicerilor de idei și concepționi, ci e totodată și izvorul tuturor frământărilor sociale, influențând în mod automatic asupra voinței individuale și apoi asupra voinței colective. În fruntea acestor triste argumente de viață politică dela noi, pășesc decorative ambiții, ură și pizma dintre fruntașii politici cu hrană constantă de „certuri zilnice” între partidele politice, între frațe și prieten, intoxicația spiritului, violând linștea societăților și împiedecând prosperitatea și fericierea României. O luptă continuă cu tot ce e posibil și imposibil după putere între câteva persoane ce stau pe creditul cetățenilor în frunte, o hărțuială permanentă pentru un mandat între dorincil de a parveni pe spinarea naivilor, iată ce e politica de azi la noi.

Evident că selecționarea fruntașilor

La noi trebuie numai decât făcută o lege pentru pedepsirea cu moartea prin ștreang, a tuturor celor ce nescotesc legile sfinte ale țării.

Două, trei pilde date în diferite părți ale țării, cu cățiva hoți spânzurați, și lăsați ca să-i mănușe ciorile, le va băga mințile în cap tuturor și nu se vor mai bucura la avutul altuia.

Ne trebuie adusă pedeapsa cu moarte cât mai repede.

Luptătorul B.

R U G Ă.

Sufletul meu, cu-aripele sfârmate
A'ngenunchiat în drumul prăfuit,
Cerând prin lacrimi, zări înșeninate,
Dela Isus pe cruce răstignit.

De pe troița putredă de vreme
Pe care Christ stătea însângerat
Se auzea din când în când cum gemă
Durerea, ce prin lume m'a purtat.

Și-am stat așa până'n amurgul sării
Când soarele în zări de foc s'a stâns,
Cerând măcar o umbră a 'ndurării
Dela Isus, ce-a suferit și-a plâns.

Viorica Lăzărescu

CÂNTEC.

Frunză verde de arțar
Gândule fără hotar,
Ia-mă și pe mine'n zări —
Du-mă, du-mă 'n depărtări
Pe 'nflorite-ți cărări;
Ca să uit ce jalnic chin
Port în sufletu-mi străin,
Dorul să mi-l mai alin.

Frunză verde foi de fag
Gândule mereu pribeg,
Călător fără tolag;
Cum te duci pe drum de nori,
Cu șiragul de cocori
Și la dânsul te cobori,
Aș porni și eu să-mi stâng
Dorul bolnav și uătâng,
Dar nu pot decât să plâng

Viorica Lăzărescu.

de către creditori și purificarea elementelor ce compun partidul alătura de analizarea valorilor sufletești demne pentru mandatul de deputat, ar da roade și folose incalculabile pentru țară. Concordarea neînțelegerilor și echilibrarea credințelor politice ar urma în mod firesc, alimentând toate forțele de siguranță reală și de rezistență solidă a tuturor societăților sociale, sugrumanând pe cele secrete existente sau în formățune și prin armonizarea manifestațiunilor politice chibzuite ar înviora, crescând în linște, prosperitatea și fericierea României.

Nu mă îndoiesc că mulți — mai ales cei cu experiență veche în a trage sfuri în politică, în primul rând în interes propriu și apoi abia, după împrejurări, și în interesul partidului, — vor zâmbi clasificând drept „utopie” cele de mai sus. Aceștora le răspund: Nu numai că această profesiune vă împiedecă de a insufla o viață nouă,

APOSTOLUL

Un geniu renumit al antichității, Pliniu cel Bătrân, vorbind de destinul omului, spune: „În timp ce natura a adus pe lume toate animalele provăzute cu tot ce le trebuie, înbrăcate, înarmate, conduse de un instinct care nu le înșeala niciodată, același natură, mai vitregă față de om, l-a aruncat gol, pe pământul gol.”

Și mai departe același, adaogă: Această ființă — omul — chemat să comande celorlalte, intră în viață.... plângând“.

Cu toată vîrtegia naturii, omul s'a trudit și a reușit să corăspundă menirii pentru care a fost creiat, — să comande tuturor făpturilor. Mijlocul care i-a înlesnit aceasta, a fost mintea, iar cultivarea și îmbogățirea ei se face prin școală, în primul rând.

Învățatura se poate dobândi în tot cursul vieții, dar timpul cel mai potrivit de învățat corespunde epocii copilăriei.

Zilele acestea, portilește școală, inchise de aproape trei luni, se dau laoparte, împins de lumea nevinovată și sgomotoasă a copiilor, — oamenii de mâine. Ei cer arma cu care vor birui greul de mai târziu; Învățătorul — apostolul — îi aşteaptă cu drag, în prag. De acum înainte, el e părintele lor. Începutul anului școlar e un nou prilej de griji pentru el. Aveavor micuții ce le trebuie să poată învăța? De multe ori, — de foarte multe ori, — nu. Totuși ei trebuie să facă treabă.

Fiindcă, atunci când elevul — pentru motive binecuvântate, poate — răspunde prin tacere.... d. revizor nu se uită la el, ci la învățător.

Munca învățătorului diferă mult de a altora. Un profesor secundar poate spune discipolului cu lecția nepregătită: „Treci la loc”, sau: „du-te de păzește porcii lui tatălău”; învățătorului lasă nu-j îngăduit aceasta. Dacă lecția n'a reușit deodată, lucrul să ia dela capăt. Numai după ce cunoștințele predate au fost prinse, se trece înainte. Altfel nu, căci ar însemna să înclădească pe nisip. Așa muncește un dască!

Asta o știu prea puțini și n'o știu acei cari îi aruncă în sarcină

răspunderea tuturor relelor de cari suferă societatea decăzută de azi. E în adevăr curios cum după judecata, — desigur strâmtă, — a unora, dacă ne bălăcim în criza morală de azi, dacă minciuna șade.... cu Vodă la masă, dacă trăim în cea mai neagră săracie pe cel mai mănos pământ, inovația și el, învățătorul, fiindcă... nu face educația necesară tineretului. Ultă detractorii lui, că elevul scăpat de pe băncile școalei, intră într-o lume care nu-i așa cum și-o închipuia el, lume în care trăiește fiecare cum poate, — indiferent de mijloace.

Atâtă bârfire ar putea fi un motiv de descurajare. Totuși el merge înainte. Singura-mulțumire sufletească o formează conștiința datoriei implinite.

Amărat apostol! Tu ai auzit că pe cel ce-a avut năcaz, D-zeu, l-a făcut învățător. N'ai fi crezut, dar acum o vezi. Ai amețit lumea cu pretențiile tale! Te superi că simbria și-e prea mică? Ti-se pare! Nu uita că ești apostol și.... apostolii Domnului nu primeau nici-o plată pentru învățatura lor. Dacă tu ai uitat asta, domnii tăi o știu! Te mai superi că ești trimis dela Ad-ția financiară la perceptor, de aci înapoia la Ad-ție și în sfârșit, de aci gol acasă? Mai rabdă: țara n'are!

Tie rușine că-ți ies picioarele prin ghete și că pălăria și-a decolorat spălând-o și fătorecând-o de 2—3 ori și pe față și pe dos? Nu fii fudul!! Apostolii de altă dată umblau desculți și cu capul gol.... Spui că ai vrea să citești și tu căte o revistă, căte o carte? Nu-i nevoie! Nu știu căți din apostolii lui Iisus știau măcar să se iscălească!

Mai spui că ai copii cari trebuie crescăti?

Domnul să-i aibă în sfânta lui pază...

Nu uita niciun moment că ești... apostol și că răsplata muncii tale va fi vecinică, însă în viață... de apoi!

Până atunci, rabdă; căt de mult, căci numai cine rabdă, se mantuiește.

Gh. Lascăteu

gului partid cercetarea acestor valori se impune în primul rând, altfel ar rămâne pe nedele înămurită structura și compoziția partidelor politice, unde e sediul acelor ce trebuie să răspundă la aspirațiile mulțimii și să satisfacă interesele mari ale Statului.

Numai în felul acesta procedând putem distinge valorile realităților politice și social-economic, putem contribui la clarificarea concepțiunilor noastre asupra adevăratelor motive de patime, ambiții pismă și ură de persoane și de continuă ceartă dintre partidele politice, căștigând apoi convingerea dacă mai poate, sau numai poate, pretinde credite și încredere cetățenilor șeful de partid politic și fruntașii, care compun statul major.

Evident că nu putem începe această examinare fără aprecierea apriori a valorei „claselor sociale” pe care să basează și cari încreză mandatul politic-social partidelor politice. Dar

Rânduri pentru maghiari.

Nimic nu-l mai joscic decât omul ce se tăvălește în însuși patimile sale și n'are altceva înainte mai bun, decât ura înversunată asupra vecinului, alături de gândul ce nu mai știe de căile dreptăței și păceli.

Aruncat din patimă în patimă, svâr-colindu-se în neputință, se agăță de orice gând rău, apucă căile, din vorbe curse, din fapte mărsăvii și devenind parazit suge liniștit, până ce o mână nevăzută îl taie din rădăcini.

Și nimic nu-l mai nobil, decât omul ce și-a pus în gând să înfrâneze patimile, să-și călăuzească pornorile și să-și facă din viață, un rai pământesc.

Și în lupta vieței, mii și mii de oameni se svârcolească, trecând unii peste alții, urându-se, spionându-se și imprietenindu-se pentru o bucată de pâine.

Popoare întregi se urăsc cu pri-virea, se spionează, se clevetesc și se bucură de durerea altora. Nici unul nu dă nicăi unul nu lasă. Și totuși deasupra capricilor și forței, e o putere divină, ce împarte bunurile, după cîntarul dreptăței.

Noi n'am avut parte decât de lupte, de stăpâniri și de furtișaguri. O lume de popoare au trecut peste noi, ne-au eşit la drumul mare și ne-au luat până și pâinea copiilor.

Ungurii ce astăzi frunzăresc în scoala, istoria românilor, n'au decât să se minuneze de viața noastră și să-și facă o dreaptă și înțeleaptă judecată: Românul este făcut să nu piară chiar de ar trece peste dânsul furia lumiei întregi.

Îngăduința noastră a trecut peste toate așteptările și nici când n'am profitat de slăbiciunea dușmanului nostru. Am știut că românul e făcut să învingă.

Am cunoscut calea dreaptă și astăzi când ne-am strâns laolaltă, căutăm să uităm trecutul nostru plin de suferință.

S'o spună Ungurii! nu se simt ca la dânsii acasă și nu găsesc în noi, niște adeverăți prieteni, ce se căsnesc să-i facă mulțumiți în casa noastră?

Au doar școli unde învață în limba lor. Au biserici, unde se pot ruga cum vor și au drepturi și datorii ca și noi.

Pot fi funcționari, pot fi profesori, pot fi orice vor, fără ca nimeni să-i ceară altceva decât conștință.

Mai mult. Duși poate de firea Românilui ce știe să se ridice, guvernul nostru, trecând peste nevoie noastre, rupând din poziția noastră și închizând ochii la toate rănilor noastre după războli, a luat-o măsură, neașteptată nici de unguri.

Toți funcționarii unguri, ce n'au depus jurământul de credință, vor primi pensia și pe cei zece ani din urmă.

cu valoarea morală, conștiința politică și puterea de inițiativă a claselor noastre sociale, diferență foarte aproportională de grupare la grupare să înțelege lese și înălțarea răului și înlocuirea sa cu „binele“ se poate căștiga numai prin chibzuită muncă de eliminare a tuturor parvenișilor din viața politică.

Cum de 10 ani de zile constătam din activitatea partidelor noastre politice că ele nu numai că sunt absolut incapabile de îndeplini această grea muncă de chirurgie socială, de regenerarea societății noastre din ghiarele desfășrului moral, — pe care partidele politice ni-l-a aruncat pe spinare fără nici un strop de rușine, lăsându-se corupte toate de dușmanii noștri de moarte, jidani, ce în toată țara, ajutați de politiciani, zlă cu zlă sporesc și cresc îmbogățindu-se și înălțindu-se din toate punctele de vedere, în vreme ce românii scad și săracesc, — dar ele mai fiind incapabile și de a merge pe picioare

își închipuie orișii cine, cătă sumă se varsă acumă în punga ungurilor, ce au fost și poate ne sunt dușmani, dacă socotim numărul lor de peste 1000.

Amintesc în treacăt că măsura aceasta, a scandalizat pe mulți români, ce ne cunoșteau greutățile dar la urma urmelor s'au obișnuit, așteptând să-i vadă pe unguri mulțumiți. Dar și-a găsit! Poporul acesta ungur făcut să fie turbulent, nu se astămpără.

Zlarele ne bărfesc, asemănându-ne de barbari și agățându-se de orice nimicuri.

Toate cuconetele și îngubații fac niște mofturi, de-ții vine să-i ei de guler și să-i arunci peste granită. Și sunt sigur că s'ar rugă, să nu-i trimitem în raiul lor pământesc!

Jandarmi lor, schingiuesc pe români de dincolo, într'un mod barbar. Un învățător trecut de aici, la părții lui, a fost bătut până la sânge. Ce cruzime și ce joscicie să se răzbute un popor, pe un blet învățător!

„Allo, Buda-Pesta“ din Radio ne face să credem că avem de-a face cu cel mai mare bălcu din lume, unde s'au adunat toate panoramele și comicările.

Propaganda pentru revizuirea tratatelor și chestiunea optanților, a făcut să aducă zâmbete pe buze și să se facă de râs.

„Cum să arătăm harta nouă, copiilor noștri?“ Ar fi zis un orator ungur la Liga națiunilor. Cum? Mai au nevoie de hartă, când ei pot arăta Europei.. și apoi ca să fie mai siguri, să plece de pe aici, într'un pământ al făgăduinții, făuriindu-și o altă țară. Tot au venit din Asia și s'au obișnuit cu fuga, pe cai luți ca rândunelele!

Dar noi, dorim ca maghiarimea să se înălțească, să vadă în noi tovarăși și să aibă încredere. Să nu se lase rătăci de vorbele meșteșugite a grofilor, cărora nu le convine noua lor situație. Unde sunt palatele și castelele cu atâtă viață fără grijă!

Să se uite la vecini sărbi și să se gândească că se prea poate să ne vină și nouă dracil! Ce nu face omul în casa lui!

Să se alăture de sufletul nostru și noi care urmărим fericirea țărei, vom fi bucurosi, că se simțesc bine la noi.

Și apoi să se gândească orice maghiar, că-i greu și peste puterile unui popor și-a întregii lumi, să se deslegă vrăja poetului.

„Vîitor de aur, România are și prevăd prin secoli, a ei înălțare.“

GH. ATANASIU

Rugăm pe toți onorații noștri abonați să-și achite de urgență abonamentul.

proprii, e un adevarat noroc și o măngăitoare nădejde constantă pentru țară și poporul nostru faptul că deasupra noastră veghează, ca un mare sfânt, o mișcare curat națională, armata națională a tuturor românilor, reprezentată prin Liga Apărării Naționale Creștine, — care nu e partid politic, — de sub președinția marelui luptător național și cu adevarat apostol național al neamului românesc, profesorul universitar din Iași Alexandru C. Cuza, ce de 40 de ani luptă ca un Hrist împotriva neamului pariztar jidani, ce întunecând pe plaiurile noastre strămoșești soarele național a românilor nu numai că ne fură razele sale binefăcătoare și încalzitoare dar ne suge și vlagă și măduva din oase cu ajutorul partidelor politice toate jidani, care însă măne, — țără-nimea noastră din ce în ce mai mult deșteptată de această mișcare națională din nepăsarea de conștanță politică, — toate vor cădea în brațele acestei ar-

Mizerabila situație a plugarului român în toamna anului 1929.

Voiu arăta în cifre, cât de grozavă este starea bietului plugar român, pe urma guvernării partidelor politice.

În județul Arad s'au vândut de către oamenii strămtorați de bani, pentru dări, pentru camete și pentru alte lipsuri arzătoare

pereche de opinci	200	100 kgr. grâu cu . . .	400 Lei
" " bocanci	600	100 kgr. orz și ovăs cu	300 Lei
" " cisme	1400	100 kgr. porumb nou,	nedesfăcut cu 150 Lei.
1 kgr. de zahăr	40	Vitele au un preț la fel de scăzut ca și bucatele.	
1 pălărie	200	In schimb țăranul român trebuie să plătească pentru o	
1 pachet de bumbac	400	Lei = 50 kgr. de grâu	
1 stânjen de lemne	1400	" = 150 " "	
		" = 350 " "	
		" = 10 " "	
		" = 50 " "	
		" = 100 " "	
		" = 350 " "	

opinci cu 100 Lei, una de bocanci cu 300 una de cisme cu 700, 1 kgr. de zahăr cu 18, o pălărie cu 100 un pachet de bumbac cu 200 Lei și așa mai de parte.

Cerem guvernelor noastre să se îngrijească de îmbunătățirea stării materiale a plugarului român — făcând ca produsele lui să aibă preț, iar mărfurile de care el are nevoie să fie ieftine, și de bună calitate. Această înlesnire se poate ajunge prin ieftinirea transportului și prin stergerea taxelor vamale la export pentru produsele plugarului, și la import pentru mărfurile de care are el neapărată nevoie.

Să știi iubiți cititori, că guvernul

nu are această putere, de a vă îmbunătăți sau de a vă înrăutăți starea materială.

Repetăți și dvoastră cu stăruință această cerere, iar eu voi arăta într'un articol viitor, care este interesul guvernărilor din partidele politice să sprâjinească pe Jidani în paguba țăranului român.

Stefan Peneș — Cluj.

Glume.

Pofta vine mâncând. Dar vine mai ales când nu mânânc nimic.

*
In loc să dormi, măgarule, mai bine ai asculta spune profesorul.

Păi tocmai flindă ascultam am adurmit, domnule profesor!

*
Zilele trecute am dat mâna cu unu și milă mărlit impozitul, spunea că sunt om cu dare de mâna.

*
Cheiner și dau bacșisul înainte, că să-mi dai un sfat: cum să mânânc eu bine?

Chelzerul, încet confidențial.
Să vă ducești la alt restaurant!

*
Ce trebuie să faci ca să ai totdeauna mâni albe?

Nimic!

Bunică închide odată ochii!
De ce drăguțule?

Pentru că spunea tata: când bunică va închide ochii, căpătăm o grămadă de banii

*
Se vorbește, d-le profesor, că d-ta este stăpân pe toate limbile Europei!

Da, numai pe limba nevestii mele nu's stăpân.

*
După un accident de automobil cu 2 morți, judecătorul întrebă pe șofer: dar pentru Dzeu unde-i duceai de mânai aşa repede? șoferul răspunde înălțit: pe lumea cealaltă!

mate naționale spre fericirea, înflorirea și întărirea scumpej noastre Românil.

Credincios acestel convingeri însotită de bunele speranțe că toți fiți țări care pun iubirea de țară și de neam mai presus de orice mă vor urma,

— complectând ce ni-a scăpat, perfecționând ce am spus sărac, îndrepătând ce am văzut cu reduse speranțe de îndrepătare și necontentit îndemnând de a scoate din întuneric la lumină bogatele comori susținute și făranime și de a desgropa indiferențele, din toate straturile intelectuale, față de rănilor și durerile de azi a neamului nostru. — trimite în Lume această modestă lucrare, având ca singură titlu: „Prosperitatea și consolidarea României Mari“.

(Va urma)

Toți abonați, cari nu-și achită abonamentele, vor fi împrocesuați!

Se zice:

Că în primii ani după făurirea României Mari, bagseamă ca o urmare a domniei „Consiliului Dirigent” a apărut un ordin conform căruia minoritarii pot susține școli proprii confesionale. Mai târziu însă — sub dl ministrul Dr. Angelescu — s-a votat o lege a instrucțiunii, prin care s-au abrogat toate ordinele anterioare, de mai multe.

Și totuși iată ce se întâmplă în comuna Șebis j. Arad.

Ungurilor reformați, nu se știe cum, abia acum le-a venit în gând să îndrăsnească ca fără nici o autorizație să deschidă o școală a lor, deocamdată cu un invățător.

Despre această procedură neconvincătoasă — obraznică, natural, a fost încunoștințat de bunii români și Revizorul școlar din Arad, care a delegat pe dl subrevizor Pagubă să facă o anchetă la fața locului.

Dl Pagubă, nepotându-l se arăta nici o autorizație din partea bisericii ref. pentru deschiderea școalei, ca bun român, a dispus închiderea ei. Preotul ref. la început se codea dar în fine totuși a cedat, temându-se de sigilarea oficială a edificiului.

Și atunci iată că apare un domnisor, apărător nechecat al ungurilor. Știi cine? Fratele Dr. Petica care a fost funcționar de stat, primprestor în Șebis, iar azi face pe avocatul (desi nu știu să fie înscris în barou) și care când a fost întrebăt de dl subrevizor Pagubă că în ce calitate pledează pentru cauza școalei reformate a răspuns:

că este interesat întrucât el a făcut cererea pentru deschiderea școalei etc.

Era de față și dl. dir. școlar Radu.

Adeca iată-l pe funcționarul de stat de el, pe doctorul primprestor Petica, cela cu jidani din Valea Deznei, azi apărând și susținând o cauză vădit contrară intereselor statului.

Lumea rea mai șoptește că chiar fostul primprestor ar fi adus la cunoștința reformaților respectivul ordin, de care altfel el nici habar n'ar fi avut. Acest sună noi nu-l credem, fiindcă nu-l putem crede atât de ingrat și inconștient, nu pe românul, ci pe fostul funcționar de stat, primprestorul Petica!

Că în foarte multe școli primare nu se găsește harta României, mapa Țării, ca să se poată explica elevilor hotarele și vecinii patriei noastre scumpe! Aceasta-i mare rușine!

Dar oare aceea nu-i rușine că mulți dintre românii noștri n'au în casa lor în locuința lor nici o icoană sf., nici un tablou ori lucru de mână românesc ci tot felul de pornografii și alte bazaconii străine jidovești!

Și atunci dacă nu ne cunoaștem oare deatorința de români? dacă n'avem conștiința națională este de mirat că nu simțim nici lipsa hărților țării noastre.

Conducătorii de azi ai neamului nostru sunt nevrednici! Speranța ne este în cei de mâine, în generația viitoare!!

Că în urma aplicării novei legi a contabilității statului că și a activării incasării impozitelor, situația tezaurului începe să fie înfloritoare, iar dl ministrul de finanțe bazat pe această stare a ordonat tuturor administrațiilor să achite salariile funcționarilor la prima zi a fiecărei luni în formă de anticipație. Bine ar fi să fie aşa, dar par că ne vine să fim „Toma”! Și totuși se prea poate ca deja în luna curentă să nu se mai dea la 20 ci la 1 a lunei viitoare salariile.

Acesta ar fi în adevar un mare avantajul Vă dați seama?!

Că în raiul bolșevic din Rusia condus de perciunări numai dracii și filii lui Iuda pot trăi, dar creștinii sunt persecuți și masacrati în chipul cel mai barbar.

Așa povestesc pasagerii soșiti cu vapoarele în portul Constanța că și în prezent din cauza suferințelor insuportabile și fiindcă sibiri jidani revirează toată reacția pentru armata roșie, s'au răsculat țărani din Caucaz contra regimului sovietic.

Intreagă populația satelor răsculate, cu milii cu mare și femei și copii, a fost măcelărită.

Că Silviu Hulbăr fost funcționar al băncii „Victoria” care a defraudat (?) peste 700.000 lei și a dispărut din țară în zilele trecute, ar fi fost zărât în Budapesta.

Par că văd că o să pue măna pe el și atunci „în zadar fugiș în lumea largă”.

Că în orașul Gloscow (Anglia) o femeie căreia îi plăcea să se îmbrace bărbătește nu de mult să a căsătorit cu o altă fată după ce a permis și învălala părinților fetel. S'a mutat apoi în altă parte a țării și au trăit fericiți.

Peste 3 ani tata fetel o întâlnese pe fată lui preumbându-se pe stradă cu altă fată care semăna foarte mult cu bărbatul, care o luase în căsătorie. Luându-l de scurt s'a aflat adevarul și bărbatul — fată deși trăia bine fericit cu soția lui, fiindcă peste zilnic lucră în fabrică îmbrăcat bărbătește, iar scara se îmbrăca femeiesc și ajuta la lucrul casnic, totuși a fost dat în judecată, pentru că s'a căsătorit prin însășătorie.

Că jidănașul Panait Istrati „biletul poet al șezuturilor deflorate” ar fi primit autorizație dela dl Valda că să fie o conferință în București în ziua de 6 Oct. Lumea bună speră că se vor găsi încă români în București și aceia desigur nu vor da din nou ocazie lui Istrati să ne înjure și verbal, publice, căci destul își bat joc de țara și neamul nostru în murdarele lui articole, apărute în zilele străine.

Iată d. e. ce scria mai nou despre cele întâmpinate la Lupeni, constatătă într-o anchetă, făcută la fața locului tot din grația dlui ministru de interne: „La Lupeni n'a fost o potolire a unei revolte, ci o vânătoare de oameni. Autoritățile au băut până la ziuă și au dat de băut la soldați. Un prefect beat a tras cel dintâi după sunarea goanei. S'a împresurat miniștrii și au fost măcelăriți fără să își dea putință de a fugi; apoi când au reușit să fugă, s'a luat grănicerimea după ei, beată de vin și de sânge”.

Un astfel de părît ar trebui luate de gât și tărtat până la graniță și dat peste ea, sau aruncat în Marea Neagră..

Că în foarte multe școli primare nu se găsește harta României, mapa Țării, ca să se poată explica elevilor hotarele și vecinii patriei noastre scumpe! Aceasta-i mare rușine!

Dar oare aceea nu-i rușine că mulți dintre românii noștri n'au în casa lor în locuința lor nici o icoană sf., nici un tablou ori lucru de mână românesc ci tot felul de pornografii și alte bazaconii străine jidovești!

Și atunci dacă nu ne cunoaștem oare deatorința de români? dacă n'avem conștiința națională este de mirat că nu simțim nici lipsa hărților țării noastre.

Conducătorii de azi ai neamului nostru sunt nevrednici! Speranța ne este în cei de mâine, în generația viitoare!!

Că în urma aplicării novei legi a contabilității statului că și a activării incasării impozitelor, situația tezaurului începe să fie înfloritoare, iar dl ministrul de finanțe bazat pe această stare a ordonat tuturor administrațiilor să achite salariile funcționarilor la prima zi a fiecărei luni în formă de anticipație. Bine ar fi să fie aşa, dar par că ne viene să fim „Toma”! Și totuși se prea poate ca deja în luna curentă să nu se mai dea la 20 ci la 1 a lunei viitoare salariile.

Acesta ar fi în adevar un mare avantajul Vă dați seama?!

Că în raiul bolșevic din Rusia condus de perciunări numai dracii și filii lui Iuda pot trăi, dar creștinii sunt persecuți și masacrati în chipul cel mai barbar.

Așa povestesc pasagerii soșiti cu vapoarele în portul Constanța că și în prezent din cauza suferințelor insuportabile și fiindcă sibiri jidani revirează toată reacția pentru armata roșie, s'au răsculat țărani din Caucaz contra regimului sovietic.

Intreagă populația satelor răsculate, cu milii cu mare și femei și copii, a fost măcelărită.

Informații.

Să nu uită că toamna din anul acesta va fi lungă și frumoasă iar iarna, care va începe abia la Crăciun va fi grea.

† Cu adâncă durere vestim trecerea la cele eterne a bunului nostru prieten Milente Rad din comuna Drauț.

Dzeu sf. să-l așeze în locul dreptilor, căci a fost bun român și bun creștin !!

Nu știu cine este „prăpădit” mai mare jidani Wolf Zsiga cărciumar din Drauț, care în zile de sărbătoare vinde râchie în ascuns țărănilor uitați de sine, sau sătenii, care în loc să cerceteze sf. bibiserică se ascund în cărciuma jidanolui și beau toată zilica și săracia ce o mai au, uitând că bielele neveste și copiii tot așteaptă și să uită în calea bărbatului și a tatălui lor să vie să „prânzească.”

Jidanol trebuie aspru pedepsit, iar pe bătrâni să-i mânance rușinea sațului.

In Anglia se construiește o aeronavă mare cu 14 motoare. În ea vor putea călători în cea mai ideală căneală 400 persoane. O adevărată locuință în aer.

Dir. gen. a C. F. R. a prelungit până la 1 Noembrie dreptul funcționarilor publici de a putea călători cu reducerile avute de 50% pe C. F. R.

Bolșevicii jidani din Rusia au șters ziuă Domnului, Dumineca. Au modificat călindarul, rămânând adeca anul împărtit numai în luni dar nu și în săptămâni. Iată cum lucrează filii lui Satana, și Dne! ce dureros va fi răsunată crima aceasta comisă față de întreg creștinismul. Val și amar de ticălosul de popor din care se trag călări creștinilor!

Nu-i departe ziuă răsplătită.

Onorații nostri cetitori sunt rugați să ia la cunoștință că „înțepătura” apărută în ziar referitoare la o dirijoară de cor mixt nu le privește pe conducătoarele sau conducătorii de cor din Arad, prin urmare nu poate fi vorba nici de coriști ori coriste de sub conducerea lor.

Dl ministrul Mihalache nu de mult la un banchet, a afirmat că „în partidul nostru nimici nu se îmbuibă!! O Dne! Dne! ce suflet nobil are dl Mihalache! dar oare ce s'ar întâmpla dacă s'ar face un control al avenirilor partizanilor d-sale, și s'ar constata că erau acelea de mici la începutul regimului și că sunt de mari azil, stare „de o fată”.

Cunoaștem noi partizani, cari s'au îmbuibat și până erau în opoziție și cari nu credem să se fi cumpănat nici în ultimul timp!

Renumitul scriitor maghiar Domokos Balázs a scris o carte despre viața și faptele eroului național Avram Iancu, în care îl înfățișează în culori cele mai frumoase.

Iată că se găsește și printre compatriotii maghiari oameni de treabă, cetăteni loiali, cari merită toate considerațiile noastre.

Arabi au declarat boicot contra jidanelor în Palestina. El spun: da? vă trebuie țară mare, bogată și frumoasă? foarte bine, poftim și lucrări, faceți-o, dar așa nu merge ca noi să lucrăm să fim sclavi voștri iar voi să vă îndepărtați cu sângele nostru ca îlpitorile.. Boicot contra jidanelor și pe lăsgăi a apucat tremuriciu, căci lor nu le place să lucreze, numai să exploateze!

Bugetul armatei franceze pe anul viitor s'a fixat și aprobat la 5 1/2 miliarde franci francezi ceea ce face cam 50 miliarde lei, așa că mai mult decât în trec bugetul țării noastre.

Faimosul șef de gară Valcal, cu care ne-am ocupat de altă ori în ziar, din cauza potlogărilor comise de el, în fine a fost pus în disponibilitate de comisia de disciplină cfr. din Timișoara.

Să a meritată soartea; acum va veni altul la rând!

Cine poate crede că Sârbii vecinii și aliații noștri tratează în adevăr barbar pe frajii noștri din Jugoslavia. Azi mâine nu vom mai avea nici o școală ori biserică ci toate vor fi inchise căele din Macedonia. Apoi în valea Timocului d. e. este pedepsit cu asprime românul la care s'ar găsi o carte românească, fie ea și de rugăciuni. În Banatul sărbesc românilor le merge cu mult mai rău decât pe timpul ungurilor.

Si știi de ce se pot întâmpla toate aceste crimi? Numai pentru că ei s'au convins că față de minoritatea română se poate comite totul, de oare ce România nu și va ridica niciodată glasul să protesteze și să ceară un tratament mai omenos pentru conaționalii ei.

In Basarabia nu departe de Chișinău se află o comună formată din coloniști veniți din Dobrogea după război, fiindcă vatrile lor au fost devastate.

Sunt oameni foarte pacinici și foarte originali în ce privește unele obiceiuri de ale lor. Așa d. e. nu se rad bărbieresc niciodată, sunt foarte religioși, au o fire blândă nu se ceartă niciodată, mânâncă în comun, trăesc câte 2-3 familii într-o clădire cu 4-5 camere. Când se căsătoresc o fată sau un flăcău atunci contribue fiecare egal la înzestrare.

Când cineva dintre ei este lenes nevoind să lucreze, atunci este esclus din cercul lor. I se dă mâncare separat și nu este reprimit în societate numai după ce face jurământ că se va îndrăpa.

Nimenea nu trăiește separat, iată deci că acesta este un fel de comunitate în mic, dar un comunism ideal, de folos futurilor celor harnici.

Dl ministru Răducanu, care a cercetat acel sat și rămas foarte mulțumit de cele constatate.

Dr. Emil Colbazi

medic primar la spitalul de stat. Fost prim. asistent la facultatea de medicină din Cluj. Consultează pentru boli de piele, par și vene.

Arad, Bulevardul Carol 67, între orele 2—5, 7—8 d. a.

Biroul „CONCORDAT” BUCUREȘTI 2,

— B-dul Basarab Nr. 48 —

Autorizat de Tribunal, execută consilincios orice chestiune administrativă, comercială, financiară, etc. etc. etc.

Mijloacele orice afacere în Capitală. Onorar după tarif și învoială. Adăgați marca de răspuns, la orice scrisoare. 1—15.

Dr. Dumitru Cosma

medic-inspector general
Arad: Piața Catedralei Nr. 7.

CONSULT. de la 10—12 a. m. și de la 3—5 p. m.

Boli interne, de piele și de nervi.

APARAT RÖNTGEN.